

Hlboké učenie posilňovaním (hodnotové funkcie) (Strojové učenie II)

M. Mach

Katedra kybernetiky a umelej inteligencie, FEI, TUKE

marec 2023

DNN ako aproximátor hodnotových funkcií

- Estimácia hodnôt
  - príznaky - mapovanie stavov na príznaky
    - v prechádzajúcom mapovanie bolo pevne dané, ale **môže** byť tiež parametrizované
    - pre získanie užitočných príznakov prispôsobených riešenej úlohe
  - hodnotové funkcie - mapovanie príznakov na hodnoty
    - tak ako v prechádzajúcom mapovanie parametrizované
- Aproximácia

$$v_{\pi}(s) \approx \hat{v}(x(s), \bar{w}) \quad | \quad \hat{v}(x(s, \bar{w}_1), \bar{w}_2)$$
$$q_{\pi}(s, a) \approx \hat{q}(x(s, a), \bar{w}) \quad | \quad \hat{q}(x(s, a, \bar{w}_1), \bar{w}_2)$$

- Použitie ako nelineárny aproximátor

Aproximácia hodnôt

- Cieľ: nájsť $\bar{w}$ minimalizujúce

$$L(\bar{w}) = E_{s \sim \mu_\pi} [(v_\pi(s) - \hat{v}(s, \bar{w}))^2]$$

kde $\mu_\pi(s)$ je stacionárna distribúcia návštevnosti stavov (indukovaná politikou π a dynamikou $P_{SS'}$)

- riešenie pomocou GD

$$\Delta \bar{w} = -\frac{1}{2} \alpha \nabla L(\bar{w}) = \alpha E_{s \sim \mu_\pi} [(v_\pi(s) - \hat{v}(s, \bar{w})) \nabla \hat{v}(s, \bar{w})]$$

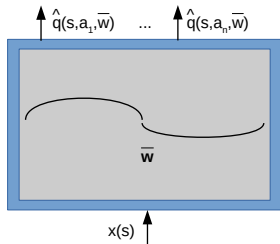
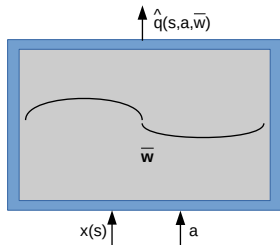
- riešenie pomocou SGD

$$\Delta \bar{w} = \alpha (U_t - \hat{v}(s, \bar{w})) \nabla \hat{v}(s, \bar{w})$$

kde U_t je odhad hodnoty kumulatívnej odmeny

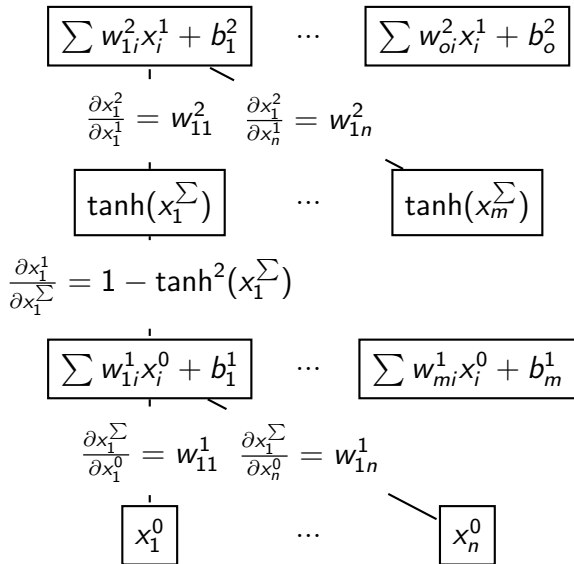
- DP: $U_t = E_\pi [R_{t+1} + \gamma \hat{v}(S_{t+1}, \bar{w}_t) | S_t = s]$
- MC: $U_t = R_{t+1} + \gamma R_{t+2} + \gamma^2 R_{t+3} + \dots$
- TD: $U_t = R_{t+1} + \gamma \hat{v}(S_{t+1}, \bar{w}_t)$

Štruktúra aproximátora

- Typ siete
  - MLP - mapovanie hodnotovej funkcie
  - CNN - mapovanie príznakov a hodnotovej funkcie
- Príklad MLP
$$\hat{q}(s, a, \bar{w}) = W_2 * \tanh(W_1 * x(s) + b_1) + b_2$$
kde učené parametre $\bar{w}$ sú
$$\bar{w} = \{W_1, b_1, W_2, b_2\}$$
- Ako určiť gradient?

Počítanie gradientu $\nabla \hat{q}(s, a, \bar{w})$

• Určovanie gradientu

- vytvorenie výpočtového grafu
- gradienty medzi uzlami
- akumulácia gradientu pozdĺž ciest v grafe

• Automatické derivovanie

Hlboký Q-Learning

- Aktualizácia parametrov

$$\Delta \bar{w} = \alpha (U_t - \hat{q}(S_t, A_t, \bar{w})) \nabla \hat{q}(S_t, A_t, \bar{w})$$

kde

$$U_t = R_{t+1} + \gamma \max_a \hat{q}(S_{t+1}, a, \bar{w}_t)$$

- Pseudo-loss

$$L(\bar{w}) = \frac{1}{2} (R_{t+1} + \gamma \max_a \hat{q}(S_{t+1}, a, \bar{w}_t) - \hat{q}(S_t, A_t, \bar{w}))^2$$

s ignorovaním závislosti $\hat{q}(S_{t+1}, a, \bar{w}_t)$ na $\bar{w}$

- Triáda nestability (aproximácia, bootstrapping, off-policy) plne v akcii

(Ne)kompatibilita DL a RL

- Hlboké učenie predpokladá
  - veľké množstvo tréningových dát
  - metóda SGD vyžaduje vzorkovanie (príklady) i.i.d.
    - výber príkladu do vzorky nezávisí od predošlých príkladov
    - príklady do vzorky sú vyberané z rovnakej distribúcie pravdepodobnosti (žiadna fluktuácia distribúcie)
  - použitie dávkového učenia poskytuje lepšie výsledky ako použitie samostatných príkladov
- Učenie posilňovaním
  - TD robí aktualizáciu váhovej funkcie po každom kroku (po každom príklade)
  - zmena exploračnej politiky má za následok zmenu distribúcie dát
  - zriedkavá a (niekedy značne) vzdialená odmena
  - za sebou nasledujúce vzorky sú silne korelované (za sebou nasledujúce kroky v získavanej sekvencii)

DQN (Deep Q-Network)

- V kontexte hrania Atari 2600 games
- Aproximátor = CNN
- Spätné prehrávanie skúsenosti
  - udržiava pamäť (limitovanej veľkosti) získaných skúsenosti
    - po zaplnení pamäti vypúšťa najstaršiu skúsenosť
  - z pamäti vyberá skúseností
    - výber viacerých skúseností - podpora dávkovej aktualizácie aproximátora
    - náhodný výber - redukcia korelácie medzi po sebe nasledujúcimi aktualizáciami
  - prechod z inkrementálneho prístupu na dávkový prístup
  - lepšie využitie dát - skúsenosť môže byť použitá viacnásobne
- Voľba off-policy - aktuálne parametre aproximátora môžu byť iné ako v čase generovania skúsenosti

Zvýšenie stability DQN

- Napriek prechodu z inkrementálneho učenia na dávkové (spätné prehrávanie) - rezervy v stabilite
- Neskôr pridané
  - použitie dvoch sietí - hlavnej a cieľovej
    - hlavná sieť sa učí (stále sa mení)
    - cieľová sieť ostáva (po nejakú) dobu rovnaká - používa sa na určovanie odhadu
    - iba raz za nejaký čas sa cieľová sieť aktualizuje
  - obmedzenie δ_t
    - derivácia $|\delta|$ je iba $+1$, -1 , zatiaľ čo derivácia δ^2 je 2δ (neobmedzená)
    - obmedzenie TD chyby δ spôsobom $\max(\min(\delta^2, 1), -1)$ spôsobí obmedzenie derivácie δ^2
    - korešponduje s tým, ak $L(\bar{w})$ mimo intervalu $< -1, 1$ je absolútna hodnota a v intervale kvadratická

Algorithmus DQN

Initialize replay memory D to capacity N

Initialize $\hat{q}(s, a, \bar{w})$ with random weights

Initialize target $\hat{q}(s, a, \bar{w}_T)$ with weights $\bar{w}_T = \bar{w}$

for episode = 1, M do

Initialize sequence with S_1

for $t = 1, T$ do

Choose A_t using policy derived from $\hat{q}(S_t, a, \bar{w})$ (e.g. ϵ -greedy)

Take action A_t and observe R_{t+1} and S_{t+1}

Store transition $(S_t, A_t, R_{t+1}, S_{t+1})$ in D

Sample random minibatch of transitions $(S_j, A_j, R_{j+1}, S_{j+1})$ from D

for each transition in minibatch

$$y_j = R_{t+1}$$

for terminal S_{t+1}

$$= R_{t+1} + \gamma \max_a \hat{q}(S_{t+1}, a, \bar{w}_T)$$

for non-terminal S_{t+1}

$$target_j = (y_j - \hat{q}(S_t, A_t, \bar{w}))^2$$

end for

Perform a gradient descent step on the selected minibatch

Every C steps reset $\bar{w}_T = \bar{w}$

end for

end for

Dvojité DQN

- Mäkká divergencia - v úvodnej etape hodnoty divergujú avšak po nejakej dobe sa zotavia
- Pre potlačenie tohto typu divergencie sa používa dvojité učenie (redukuje nadhodnocovaný odhad)
- Použitie dvoch sietí (ktoré v DQN už aj tak sú)

$$L(\bar{w}) = \frac{1}{2} (R_{t+1} + \gamma \hat{q}_T(S_{t+1}, \arg \max_a \hat{q}(S_{t+1}, a, \bar{w}), \bar{w}_T) - \hat{q}(S_t, A_t, \bar{w}))^2$$

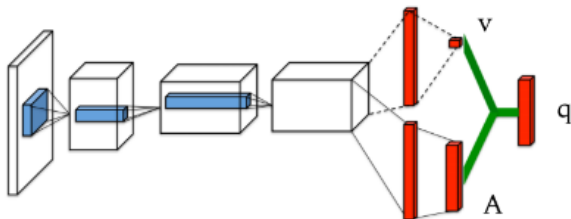
- pracovná sieť
  - mení parametre $\bar{w}$ tak, aby sa hodnoty $\hat{q}$ približovali odhadnutému cieľu
- cieľová sieť
  - používa sa pre odhad cieľa (ohodnotenie akcie) na základe bootstrappingu: $\max_a \hat{q}_T(s, a, \bar{w}_T)$
  - udržiava svoje parametre $\bar{w}_T$ fixované po dlhú dobu
  - mení hodnoty parametrov periodicky iba raz za čas (vymení svoje parametre za parametre pracovnej siete)

Prednostné prehrávanie skúsenosti

- DQN vzorkuje pamäť uniformne - skúsenosti sú prehrávané s tou frekvenciou, s akou boli získavané
  - žiadny ohľad na dôležitosť jednotlivých skúseností
- Väčšia priorita tým skúsenostiam, od ktorých sa očakáva väčší vplyv na učenie siete
  - priorita i -tej skúsenosti je $|\delta_i|$ kde δ_i je TD-chyba v čase vkladania skúsenosti do pamäte
  - priorita je aktualizovaná pri opätovnom prehrávaní
- Problémy
  - Strata rôznorodosti $\rightarrow$ stochastická prioritizácia
    - pravdepodobnosť i -tej skúsenosti $P(i) = \frac{|\delta_i|^\alpha}{\sum |\delta_j|^\alpha}$
  - Vzorkovací bias $\rightarrow$ vzorkovanie podľa dôležitosti
    - váha i -tej skúsenosti $w_i = \left(\frac{1}{N} \frac{1}{P(i)}\right)^\beta$
    - normalizácia váženej i -tej skúsenosti $\frac{w_i \delta_i}{\max_j w_j}$

Dueling DQN

© Ziyu Wang et al: Dueling Network Architectures for Deep RL

- Dve vetvy - oddelený odhad pre $\hat{v}(s)$ a zisk (zvýšenie/zníženie) pre jednotlivé akcie

$$\hat{q}(s, a, \bar{w}, \bar{\alpha}, \bar{\beta}) =$$

$$\hat{v}(s, \bar{w}, \bar{\beta}) + (A(s, a, \bar{w}, \bar{\alpha}) - \max_{a'} A(s, a', \bar{w}, \bar{\alpha}))$$

- Náhrada maxima priemerom
  - lineárna implementácia
  - zlepšenie stability (pomalšia zmena ako pri max)
  - strata originálnej sémantiky pre $\hat{v}$ ($v(s) \neq \max_a q(s, a)$)

Viackrokový odhad

- Odhad cieľa dopredu o n krokov

$$G_{t:t+n} = R_{t+1} + \gamma R_{t+2} + \dots + \gamma^{n-1} R_{t+n} + \gamma^n \max_a \hat{q}(S_{t+n}, a, \bar{w})$$

- Väčší dôraz na dáta a menší na odhad (menej greedy)
- Odmena je sčasti on-policy a sčasti bootstrap
  - menšie spoliehanie sa na bootstrapping
  - redukuje pravdepodobnosť divergencie
- Aktualizácia aproximátora

$$\Delta \bar{w} = \alpha (G_{t:t+n} - \hat{q}(S_t, A_t, \bar{w})) \nabla \hat{q}(S_t, A_t, \bar{w})$$

Šumové siete

- Exploračná ϵ -greedy politika je problematická
  - keď je potrebné vykonať väčší počet akcií na to, aby bolo možné získať prvú odmenu
- Prvá lineárna vrstva siete je kombináciou dvoch vetiev - deterministickej a stochastickej
- Vrstva je definovaná
$$y = (b + Wx) + (b_{noisy} \odot \epsilon^b + (W_{noisy} \odot \epsilon^w)x)$$
kde $\odot$ je súčin po elementoch a ϵ^b a ϵ^w sú náhodné premenné ($\epsilon^{b|w} \sim N(0, 1)$)
- Časom sa sieť naučí ignorovať šumovú vetvu, ale rôznou rýchlosťou v rôznych častiach priestoru stavov
  - stavovo podmienená exploračia

Algoritmus Rainbow

- Vylepšenie základného DQN o vybranú sadu rozšírení
- Rainbow = DQN
  - + dvojité DQN
  - + prednostné prehrávanie skúseností
  - + dueling DQN
  - + viackrokový odhad
  - + distribučné učenie posilňovaním
  - + šumové siete
- Nevýhody zlúčenia mnohých techník
  - výpočtovo náročný - pomalý
  - príliš veľa parametrov treba vhodne nastaviť

Spojité akcie

- TD chyba

$$\delta_t = R_{t+1} + \gamma \max_a \hat{q}(S_{t+1}, a, \bar{w})$$

- Výber najlepšej akcie je problematický (akcií je nekonečne veľa)
- Možné riešenia
  - diskretizácia priestoru akcií
  - optimalizácia
  - $\max_a Q(s, a) \approx \max\{Q(s, a_1), Q(s, a_2), \dots, Q(s, a_n)\}$
kde $(a_1, a_2, \dots, a_n)$ sú generované podľa nejakej distribúcie (napr. uniformnej)
  - zmena prístupu - actor-critic algoritmy (najpopulárnejšie)
  - obmedzenie hodnotovej funkcie na triedu ľahko optimizovateľných funkcií

NAF (Normalized Advantage Functions)

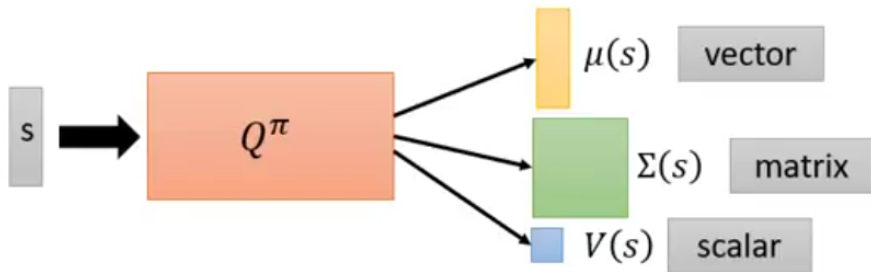
- Hlavná myšlienka je zmeniť reprezentáciu $\hat{q}(s, a, \bar{w})$ tak, aby sa ľahko dalo učiť argmax_a
- Vychádza z princípu Dueling DQN

$$\hat{q}(s, a, \bar{w}^Q) = \hat{v}(s, \bar{w}^V) + A(s, a, \bar{w}^A)$$

- Sieť má dve časti - odhad hodnoty stavu a odhad zisku jednotlivých akcií
- Zisková funkcia

$$A(s, a, \bar{w}^A) = -\frac{1}{2}(a - \mu(s, \bar{w}^\mu))^T \Sigma(s, \bar{w}^P)(a - \mu(s, \bar{w}^\mu))$$

NAF - štruktúra siete

©Hung-yi Lee: DRL Lecture 5: Q-learning (Continuous Action)

- $\Sigma(s)$ je parametrizovaná $\Sigma(s) = L(s)L(s)^T$
  - $L(s)$ je dolná trojuholníková matica
    - na výstupe siete nie je priamo Σ ale iba prvky z dolného trojuholníka matice L
  - $\Sigma(s)$ je pozitívne definitná matica ($\bar{x}^T L \bar{x} > 0$)
  - $A(s, a) \leq 0$

Činnosť algoritmu NAF

$$\hat{q}(s, a, \bar{w}^Q) = \hat{v}(s, \bar{w}^V) + A(s, a, \bar{w}^A)$$

$$A(s, a, \bar{w}^A) = -\frac{1}{2}(a - \mu(s, \bar{w}^\mu))^T \Sigma(s, \bar{w}^P)(a - \mu(s, \bar{w}^\mu))$$

- Maximá sa dajú určiť analyticky

$$\operatorname{argmax}_a \hat{q}(s, a, \bar{w}^Q) = \mu(s, \bar{w}^\mu)$$

$$\max_a \hat{q}(s, a, \bar{w}^Q) = \hat{v}(s, \bar{w}^V)$$

- TD chyba sa dá vyjadriť bez explicitného $\max$

$$\delta_t = R_{t+1} + \gamma \hat{v}(S_{t+1}, \bar{w}^{V'}) - \hat{q}(S_t, A_t, \bar{w}^A)$$

- GD minimalizuje na základe dávky vybranej z pamäte náhodným výberom

$$\frac{1}{N} \sum_{i=1}^N (\delta_i)^2$$

- Váhy cieľovej siete sú aktualizované podľa hlavnej

$$\bar{w}^{Q'} = \tau \bar{w}^Q + (1 - \tau) \bar{w}^{Q'}$$

Algorithmus NAF

Initialize normalized network randomly $\hat{q}(s, a, \bar{w}^Q)$
Initialize target network $\hat{q}'$ with weights $\bar{w}^{Q'} \leftarrow \bar{w}^Q$
Initialize replay buffer $D \leftarrow \emptyset$

```
for episode = 1,  $M$  do  
  Initialize a random process  $N$  for action exploration  
  Receive initial state  $S_1 \sim p(S_1)$   
  for  $t = 1, T$  do  
    Select action  $A_t = \mu(S_t, \bar{w}^\mu) + N_t$   
    Take action  $A_t$  and observe  $R_{t+1}$  and  $S_{t+1}$   
    Store transition  $(S_t, A_t, R_{t+1}, S_{t+1})$  in  $D$   
    for iteration = 1,  $I$  do  
      Sample a random minibatch of  $m$  transitions from  $D$   
      Set  $y_i = R_{t+1} + \gamma \hat{v}'(S_{t+1}, \bar{w}^{V'})$   
      Update  $\bar{w}^Q$  by minimizing loss  $L = \frac{1}{N} \sum_i (y_i - \hat{q}(S_t, A_t, \bar{w}^Q))^2$   
      Update the target network  $\bar{w}^{Q'} \leftarrow \tau \bar{w}^Q + (1 - \tau) \bar{w}^{Q'}$   
    end for  
  end for  
end for
```

Čiastočná pozorovateľnosť

- Agentove pozorovanie mu nemusí poskytnúť všetku informáciu, potrebnú pre správne rozhodnutie
 $O_t \neq S_t^e$
- Formálne sa jedná o POMDP: (S, A, P, R, O, Ω)
  - O - množina možných pozorovaní ($O_t \in O$)
  - Ω - distribúcia pravdepodobnosti, s ktorou je generované pozorovanie z aktuálneho stavu ($O_t \sim \Omega(S_t)$)
- Agent musí svoje chápanie stavu S_t^a konštruovať z histórie pozorovaní (použije n posledných pozorovaní)
  - spojenie pozorovaní do jedného výsledného stavu
 $S_t = (O_t, O_{t-1}, \dots, O_{t-n+1})$ - podstatné zväčšenie priestoru stavov
  - podpora časových radov cez rekurentné učenie

DRQN (Deep Recurrent Q-Network)

- Používa rekurentnú vrstvu (LSTM) na zapamätanie predošlých pozorovaní
- Štruktúra siete - tri druhy vrstiev
  - konvolučné vrstvy (predspracovanie pozorovaní a extrakcia príznakov)
  - rekurentná vrstva (pamätanie časovej zmeny)
  - plne prepojené vrstvy (predikcia Q hodnôt)
- Snaha čo najmenej zmeniť DQN
  - náhrada prvej plne prepojenej vrstvy LSTM vrstvou rovnakej veľkosti

DRQN - prehrávanie skúseností

- Náhodný výber jednotlivých krokov nepostačuje, pre učenie LSTM je potrebná sekvencia za sebou idúcich skúseností
- Dva možné typy aktualizácií
  - sekvenčné aktualizácie
    - epizódy sú vyberané náhodne
    - prehrávajú sa celé epizódy (začína na začiatku)
    - skrytý stav LSTM sa používa počas celého prehrávania
    - lepšie trénovanie LSTM
  - náhodné aktualizácie
    - epizódy vyberané náhodne, ale prehrá sa iba časť z nich
    - prehrávanie začína z náhodne vybraného stavu
    - dĺžka prehrávanej časti epizódy je obmedzená
    - skrytý stav LSTM sa nuluje pred každou epizódou (LSTM sa učí ťažšie dlhšie časové závislosti)
    - pokryje väčšiu časť stavového priestoru